

TÄMÄ VIIKKO EUROOPAN UNIONIN INSTITUUTIOISSA¹

vko 31, 29. heinäkuuta – 4. elokuuta 2019

Euroopan parlamentin tapahtumat

Parlamentti on kesätauolla 29. heinäkuuta – 1. syyskuuta.

Euroopan komission tapahtumat

Heinäkuu – elokuu 2019	Euroopan komissio

Etenemissuunnitelmat ja julkiset kuulemiset
Julkinen kuuleminen: Kaupan pitämisen vaatimusten arviointi [asetus (EU) N:o 1308/2013] (maatalous ja maaseudun kehittäminen)
Etenemissuunnitelma: Tieto- ja viestintäteknologiaan vuosina 2007–2013 osoitettu EU:n rahoitus (arviointi) (aluepolitiikka)
Kaikki Euroopan komission etenemissuunnitelmat ja julkiset kuulemiset .

Eurooppa-neuvoston ja Euroopan unionin neuvoston tapahtumat

Elokuu 2019	Tulevat kokoukset
28.–29.8.	Epävirallinen puolustusministerikokous
29.–30.8.	Epävirallinen ulkoministerikokous

Parlamentaariset tapahtumat

2019	Suomen EU-puheenjohtajakausi - tulevat parlamentaariset kokoukset Helsingissä ellei toisin mainita (heinäkuu - joulukuu)
4.–6. syyskuuta	Kansallisten parlamenttien ulko- ja turvallisuuspoliittinen ja turvallisuus- ja puolustuspoliittinen konferenssi (CFSP / CSDP)
8.–9. syyskuuta	Parlamentaarinen turvapaikka- ja maahanmuuttoasioiden kokous
23.–24. syyskuuta	Europolin parlamentaarisen valvontaryhmän kokous (JPSG), Bryssel

¹ Uutiskirjeen tiivistelmät perustuvat EU-asiakirjoihin. Uutiskirje laaditaan eduskunnan jäsenten ja virkamiesten käyttöä varten.

30.9.–1.10	Artikla 13 -konferenssi
6.–7. lokakuuta	Ilmastonmuutoskonferenssi
27.–28. lokakuuta	EU:n parlamenttien maatalousasioista vastaavien valiokuntien kokous
1.–3. joulukuuta	LXII COSAC

2019	Tulevat parlamentaariset valiokuntien väliset kokoukset Euroopan parlamentissa Brysselissä

Yhteenveto viime viikon tapahtumista

Euroopan komissio

Komissio antoi ehdotuksen lähentymistä ja kilpailukykyä edistävän talousarviovälineen ohjauskehyksestä

Talousarviovälineellä on tarkoitus auttaa euroalueen jäsenvaltioita ja muita osallistuvia jäsenvaltioita parantamaan talouksiensa ja euroalueen häiriönsietokykyä tukemalla kohdennettuja uudistuksia ja investointeja. Euroryhmä on jo vahvistanut välineen keskeiset ominaisuudet. Uuden ehdotuksen mukaisesti neuvosto vahvistaa vuosittain uudistuksia ja investointiprioriteetteja koskevat strategiset suuntaviivat koko euroaluetta varten sen jälkeen, kun asiasta on ensin keskusteltu euroryhmässä. Myöhemmin neuvosto antaa myös välineestä tuettavia uudistuksia ja investointeja koskevan suosituksen ja maakohtaiset ohjeet kullekin euroalueen jäsenvaltiolle. Nämä toimenpiteet on tarkoitus sisällyttää kokonaisuudessaan talouden EU-ohjausjaksoon sisältyviin toimenpiteisiin ja ohjeisiin, joiden kanssa ne ovat linjassa. Talousarviovälineen täytäntöönpano sovitetaan yhteen EU-ohjausjakson aikataulun kanssa. Euroalueen ulkopuoliset jäsenvaltiot, jotka osallistuvat ERM II -valuuttakurssimekanismiin, voivat halutessaan osallistua talousarviovälineeseen.²

Komissio julkaisi ohjeistuksen EU:n ulkopuolisista maista tulevien tarjoajien osallistumisesta EU:n hankintamarkkinoille

Ohjeistus on osa komission aloitepakettia, jonka tarkoituksena on varmistaa terve kilpailu, korkea laatu ja tasapuoliset toimintaedellytykset julkisten hankintojen markkinoilla. Ohjeiden avulla jäsenvaltiot voivat määrittää, mitkä kolmansien maiden tarjoajat ovat saaneet pääsyn EU:n hankintamarkkinoille. Niillä pyritään myös lisäämään hankintaviranomaisten tietoisuutta julkisia hankintoja koskevista EU:n eri välineistä. Näihin kuuluvat esimerkiksi toimenpiteet, joihin voidaan ryhtyä, kun on kyse epänormaalin alhaiseksi hinnoitelluista tarjouksista, sekä toimenpiteet, joilla varmistetaan, että kolmansista maista tulevat tarjoajat noudattavat samaa laatutasoa kuin EU:n tarjoajat esimerkiksi turvallisuuden, työelämään ja ympäristöön liittyvien vaatimusten suhteen.³

² http://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-4372_fi.htm

³ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-4491_fi.htm

Komissio hyväksyi tiedonannon ja neljä kertomusta rahanpesuun ja terrorismin rahoitukseen liittyvistä riskeistä

Kertomuksissa korostetaan, että EU:n neljäs ja viides rahanpesun vastainen direktiivi on pantava täytäntöön kaikilta osin. Lisäksi on korjattava tiettyjä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen vastaisten unionin sääntöjen täytäntöönpanoon liittyviä rakenteellisia puutteita. Ylikansallisten riskien arviointi osoitti, että haavoittuvuustekijöitä liittyy nimettömiin tuotteisiin, tosiasiallisten omistajien ja edunsaajien tunnistamiseen ja virtuaalimaisuuden kaltaisiin uusiin tuotteisiin. Rahoitusallalla viime aikoina paljastuneiden korkean tason rahanpesuskandaalien arviointi osoitti, että pankit eivät useissa analysoiduissa tapauksissa olleet noudattaneet riittävästi rahanpesun torjuntaa koskevia vaatimuksia. Kertomuksissa käsitellään myös rahanpesun selvittelykeskusten välisen tietojenvaihdon tehostamista ja keskitettyjen pankkitilirekisterien mahdollista yhteenliittämistä. Kertomukset pohjustavat tulevaa keskustelua mm. finanssilaitosten velvoitteista ja tehokkaan valvonnan edellyttämistä valtuuksista ja välineistä.⁴

Komissio antoi tiedonannon metsien suojelemisesta ja uudelleenmetsittämisestä

Komissio antoi tiedonannon, jossa esitetään uusi toimintakehys maailman metsien suojelemiseksi ja ennallistamiseksi. Tehostetussa lähestymistavassa käsitellään ongelmaa sekä tarjonnan että kysynnän kannalta. EU:n tavoitteena on mm. pienentää EU:n kulutukseen liittyvää maankäytön jalanjälkeä, edistää sellaisten tuotteiden kulutusta, joiden toimitusketjut eivät aiheuta metsäkatoa, ja tukea kestävästä maankäyttöä yhteistyömaissa. Tarkoituksena on eri toimenpitein tehostaa kansainvälistä yhteistyötä sidosryhmien ja jäsenvaltioiden kanssa, edistää kestävästä rahoitusta, käyttää tehokkaammin maata ja luonnonvaroja, luoda kestäviä työpaikkoja, hallinnoida toimitusketjua sekä toteuttaa kohdennettua tutkimusta ja tietojenkeruuta. Komissio myös käynnisti arvioinnin mahdollisista uusista säädöksistä, joiden avulla pyritään minimoimaan EU:n kulutuksen vaikutus metsien tilan heikkenemiseen ja metsäkatoon.⁵

Komissio julkaisi tilannekatsauksen EU:n ja Yhdysvaltojen välisistä kauppaneuvotteluista

Komissio julkaisi raportin Yhdysvaltojen presidentti Donald Trumpin ja komission puheenjohtaja Jean-Claude Junckerin heinäkuussa 2018 antaman yhteisen lausuman täytäntöönpanosta. Lausumalla käynnistettiin uusi vaihe EU:n ja Yhdysvaltojen kauppasuhteissa ja perustettiin toimeenpaneva työryhmä. Raportin mukaan EU on lisännyt etenkin nesteytetyn maakaasun tuontia Yhdysvalloista Euroopan unioniin. Sen tuonti on lisääntynyt yli 367% kesäkuusta 2018 lähtien. EU on lisäksi helpottanut merkittävästi soijapapujen tuontia, mikä on kasvanut lähes 100% heinäkuusta 2018 kesäkuuhun 2019 verrattuna samaan ajanjaksoon edellisellä vuonna. Huomattavaa edistystä on saavutettu myös lääkealalla, kyberturvallisuudessa sekä lääkinnällisiä laitteita koskevassa yhteistyössä. Osapuolet ovat päässeet sopimukseen ilman hormoneja tuotettua lihaa koskevasta tullittomasta tariffikiintiöstä ja käyneet kolme neuvottelukierrosta vaatimustenmukaisuuden

⁴ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-4452_fi.htm

⁵ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-4470_fi.htm

arviointia koskevasta sopimuksesta. Sen sijaan neuvotteluja teollisuustuotteiden tullien poistamisesta ei ole vielä aloitettu eriävistä näkemyksistä johtuen.⁶

Komissio julkaisi turvallisuusunionin 19. seurantakertomuksen

Kertomuksessa eritellään, miten Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission yhteistyössä on vahvistettu turvallisuusunionia sekä useilla lainsäädännöllisillä että muilla toimenpiteillä, ja nostetaan esiin aloja, joilla turvallisuusuhkien torjunta yhä edellyttää nopeaa puuttumista. Kertomuksen mukaan terroristisen verkkosisällön poistamista ja kyberturvallisuutta koskevissa aloitteissa on edistytävä, digitaalista infrastruktuuria on vahvistettava ja rahanpesun vastaista kehystä on edelleen tehostettava. Turvallisuusunionia on vahvistettu EU:n sisäisten toimien lisäksi kansainvälisessä yhteistyössä YK:ssa ja pitämällä yllä strategisia suhteita Yhdysvaltioihin ja Länsi-Balkaniin. EU on myös saanut päätökseen neuvottelut Kanadan kanssa matkustajarekisteriä koskevasta sopimuksesta.⁷

Komissio julkaisi kertomuksen yleisen tietosuojasetuksen vaikutuksista

Kertomuksen mukaan tietosuojasääntöjen täytäntöönpanoa tehostava uusi järjestelmä alkaa olla valmis useimpien EU-maiden päivitettyä lainsäädäntönsä vuosi sitten voimaan tulleen tietosuojasetuksen mukaiseksi. Yrityksissä ollaan luomassa sääntöjen noudattamiseen perustuvaa kulttuuria, ja kansalaiset tuntevat nyt oikeutensa entistä paremmin. Kansainvälisellä tasolla ollaan siirtymässä entistä korkeatasoisempiin yhtenäisiin tietosuojanormeihin. Komissio esittää tiedonannossaan seuraavia konkreettisia toimia, joilla sääntöjä ja niiden soveltamista voidaan edelleen parantaa: Niidenkin EU-maiden, jotka eivät vielä ole päivittäneet kansallista lainsäädäntöään, on saatettava se tietosuojasetuksen mukaiseksi. Yritysten on mukautettava toimintatapojaan, missä apuna ovat mallisopimuslausekkeet, käytäntösäännöt ja uusi sertifiointimekanismi. Myös tietosuojaviranomaisten roolia on vahvistettava ja EU:n vuoropuhelua kolmansien maiden kanssa tietosuojan riittävydestä ja on tehostettava.⁸

Komissio hyväksyi kiireellisiä toimenpiteitä Itämeren itäosan turskan suojelemiseksi

Komissio on ilmoittanut kiireellisistä toimenpiteistä, joilla pyritään pelastamaan Itämeren itäosan turskakanta, joka on vaarassa romahtaa. Toimenpiteisiin kuuluu turskan kaupallisen kalastuksen kieltäminen suurimmalla osalla Itämerta. Kalastuskielto tulee voimaan välittömästi ja on voimassa 31. joulukuuta 2019 asti. Se koskee kaikkia kalastusaluksia, ja sitä sovelletaan kaikilla niillä Itämeren alueilla, joilla suurin osa kannasta esiintyy lukuun ottamatta tiettyjä kohdennettuja poikkeuksia. Jo ennen tätä kieltoa muutamat jäsenvaltiot toteuttivat asiaa koskevia toimenpiteitä. Kyseisillä toimenpiteillä ei kuitenkaan voida varmistaa yhdenmukaista lähestymistapaa kaikilla Itämeren itäosan turskakannan esiintymisalueilla, eikä kaikilla jäsenvaltioilla ole aikomusta toteuttaa kansallisia toimenpiteitä. Siksi komissio katsoi, että myös kiireelliset toimenpiteet ovat tarpeen.⁹

Euroopan parlamentti

⁶ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-4670_en.htm

⁷ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-4413_en.htm

⁸ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-4449_fi.htm

⁹ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-4149_fi.htm

Ministerit linjasivat Suomen puheenjohtajakauden painopisteet parlamentin valiokunnissa

Teollisuus, tutkimus ja energia: Elinkeinoministeri Katri Kulmuni korosti, että Suomi tulee edistämään digitaalitalousvetoista modernia teollisuuspolitiikkaa keskittyen erityisesti tutkimukseen ja innovaatioon kestävän kasvun luomiseksi. Tämä tulee myös olemaan tärkeää siirtymässä ilmastoneutraaliin talouteen. Ministeri Kulmuni totesi lisäksi, että sopimuksen löytäminen EU:n pitkän aikavälin budjetissa jäsenmaiden kesken on puheenjohtajakauden tärkeä tavoite. Liikenne- ja viestintäministeri Sanna Marin sanoi, että kansalaisten luottamuksen saavuttaminen uuden teknologian kuten tekoälyn suhteen tulisi olla etusijalla. Mepit suhtautuivat painopisteiden esittelyyn positiivisesti mutta korostivat, että EU:n pitkän aikavälin budjetin pitää olla kunnianhimoinen, sillä rahoitusta pitää lisätä erityisesti tutkimuksen ja teknologian osalta työpaikkojen ja kasvun lisäämiseksi. Valiokunnan puheenjohtaja kehotti lisäksi puheenjohtajamaata olemaan leikkaamatta tutkimuksen ja innovaation EU-rahoitusta vuoden 2020 budjetista neuvoston esityksen mukaisesti.

Aluekehitys: Elinkeinoministeri Katri Kulmuni esitteli puheenjohtajakauden painopisteet aluekehityksen osalta. Suomi pyrkii puheenjohtajamaana tekemään EU:n koheesipolitiikasta tulospohjaisempaa, tehokkaampaa ja aihekohtaisempaa. Lisäksi Kulmuni korosti koheesipolitiikan tärkeää roolia tutkimuksen ja innovaation lisäämisessä sekä globalisaatioon vastaamisessa. Mepit pitivät myönteisenä ministerin ilmoitusta siitä, että puheenjohtajamaa oli valmis aloittamaan instituutioiden väliset neuvottelut mahdollisimman nopeasti keskittyen siihen, että ”seuraavan sukupolven ohjelmat” voisivat alkaa mahdollisimman nopeasti.

Työllisyys ja sosiaaliasiat: Työministeri Timo Harakka totesi, että puheenjohtajakauden tärkein painopiste on kestävän tulevaisuuden takaaminen. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi Suomi tulee edistämään ”nopeaa siirtymistä ilmastoneutraaliin talouteen sosiaalisesti kestävin keinoin”. Keskustelussa nousivat esiin työntekijöiden taitojen parantaminen sekä työsuojelu. Ministeri Harakka vastasi kysymykseen vammaisten työllistämisen edistämisestä toteamalla, että neuvostossa valmistellaan tällä hetkellä päätelmiä siitä, miten edistää niiden henkilöiden, joilla on vaikeuksia päästä työmarkkinoille, työllistymistä. Lisäksi Harakka kertoi odottavansa työskentelyä mahdollisen EU:n vähimmäispalkan parissa. Sosiaali- ja terveysministeri Aino-Kaisa Pekonen korosti, että hyvinvointi pitäisi sisällyttää eurooppalaiseen ohjausjaksoon ja EU:n sosiaalisten oikeuksien pilariin.

Kehitysyhteistyö: Kehitystyö- ja ulkomaankauppaministeri Ville Skinnari korosti ilmastotyön tärkeyttä, Agenda 2030 -ohjelman toimeenpanoa, arvoihin perustuvaa ulkopolitiikkaa, sukupuolten välistä tasa-arvoa ja kumppanuutta Afrikan kanssa. Lisäksi Skinnari nosti esille tarpeen puolustaa kansainväliseen humanitaariseen oikeuteen sekä haavoittuvien kansojen suojeluun perustuvaa humanitaarista toimintaa ottaen huomioon humanitaarisen tilanteen huolestuttavan tason. Mepit pitivät positiivisena keskittymistä ilmastoasioihin ja korostivat, että on tärkeää puuttua sukupuolten väliseen epätasa-arvoon ja seksuaaliseen väkivaltaan konflikteissa sekä tarkastella, miten vastata ilmastonmuutoksen aiheuttamaan muuttoliikkeeseen. Mepit vaativat lisäksi mahdollisimman paljon johdonmukaisuutta EU:n eri politiikanalojen välillä, jotta EU:n kehitysyhteistyö voitaisiin toteuttaa tehokkaasti.

Liikenne ja matkailu: Eurooppa tarvitsee laajempia liikennepalveluita, ja automaatio tulee olemaan ratkaisu ympäristö- ja turvallisuusongelmiin, totesi liikenne- ja viestintäministeri Sanna Marin. Puheenjohtajamaa pyrkii kantaan junamatkustajien oikeuksia sekä eurovinjettiä koskevien aloitteiden osalta. Lisäksi puheenjohtajamaa tulee jatkamaan työtä kesäaika-aloitteen osalta ja on valmis aloittamaan neuvottelut liikkuvuuspaketista. Elinkeinoministeri Katri Kulmuni totesi, että matkailun osalta tärkein painopiste on keskustelujen jatkaminen matkailualan digitalisaation lisäämisestä kasvun ja työllisyyden lisäämiseksi. Mepit tukivat puheenvuoroissaan työn saattamista loppuun yhtenäistä eurooppalaista ilmatilaa sekä eurovinjettiä koskevien aloitteiden osalta. He tiedustelivat ministeriltä, miten edetä liikkuvuuspakettia koskevien erimielisyyksien suhteen. Mepit kysyivät myös, miten varmistaa liikennemäärän lasku automatisaation lisääntyessä. Keskustelussa nousi esille lisäksi matkailualan rahoituksen varmistaminen EU:n pitkän aikavälin budjetissa.¹⁰

Tarvitsetko lisää tietoa? Ota yhteyttä eduskunnan Brysselin-toimistoon: bru@eduskunta.fi

¹⁰<https://www.europarl.europa.eu/news/fi/press-room/20190724IPR57853/ministerit-linjaavat-suomen-puheenjohtajakauden-painopisteet-valiokunnissa>